

10516 – ئەرلەرنىڭ بېشىنىڭ چېچىنى قىسقارتىشى قانداق شەكىلدە بولىدۇ؟

سوئال

قۇزە دېگەن نېمە؟ بەزى ياشلارنىڭ بېشىنىڭ بىر تەرىپىنىڭ چېچىنى ئالدۇرۇپ، ئوتتۇرنى قويۇپ قويۇشىنىڭ ھۆكمى قانداق بولىدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى ئۇمىد قىلىمەن.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالىمەرنىڭ پەرۋەرىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

مۇھەممەد ئىبراھىم ئالى شەيختنى: قۇزە توغرىسىدا سورالغاندا، شەيخ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دەيدۇ: "چاچقا ئالاقدار مەسىلىدە، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام سۇنىتى: چاچنىڭ ھەممىسىنى ئالدۇرۇش ياكى ھەممىسىنى قويۇپ قويۇش، ھەرگىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام سۇنىتى قويۇش ئەمەس. ئەمما ھازىر بەزى مۇسۇلمانلارنىڭ قىلىۋاتقان چېچىنىڭ بەزىسىنى ئالدۇرۇپ، بەزىسىنى قويۇپ قويۇشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام ھەدىستە چەكلىگەن "قۇزە" دىن ئىبارەت، ئۇ بىر قانچە تۈرلۈك بولۇپ:

1- باشنىڭ چېچىنىڭ بىر تەرىپىنى چۈشۈرۈپ يەنە بىر تەرىپىنى قويۇپ قويۇش.

2- چېچىنىڭ بىر تەرىپىنى ئالدۇرۇپ ئوتتۇرنى قويۇپ قويۇش.

3- بېشىنىڭ ئوتتۇرسىنىڭ چېچىنى ئالدۇرۇپ ئەتراپىنى قويۇپ قويۇش.

4- بېشىنىڭ چېچىنىڭ ئالدى تەرىپىنى ئالدۇرۇپ، كەينى تەرىپىنى قويۇپ قويۇش.

5- بېشىنىڭ چېچىنىڭ كەينى تەرىپىنى ئالدۇرۇپ، ئالدى تەرىپىنى قويۇپ قويۇش.

6- بېشىنىڭ بىر تەرىپىنىڭ چېچىنى ئالدۇرۇپ قالغان تەرىپلىرىنى قويۇپ قويۇش.

7- چاچتا رەقەم ياكى ھەرپ شەكىللەندۇرۇش.

ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن رىۋايەت قىلىنغان ھەدىس بۇ تۈرلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ ھارام ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ، ئۇ كىشى

مۇنداق دەيدۇ: يېغەمبەرئەلەيھىسسالام "قۇزە" دىن چەكلىگەن يەنى كېچىك بالىنىڭ چېچىننىڭ بەزسىنى ئالدۇرۇپ بەزسىنى قويۇپ قويۇشتىن.

ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇئەنھۇدىن رىۋايمەت قىلىنغان ھەدىستە: چېچىننىڭ بەزىنى ئالدۇرۇپ، بەزسىنى قويۇپ قويغان بىر كېچىك بالىنى كۆرۈپ، ئۇلارنى بۇنداق قىلىشتىن چەكلەپ، چېچىننىڭ ھەممىسىنى ئالدۇرۇۋېتىڭلار ياكى ھەممىسىنى قويۇپ قويۇڭلار دېگەن. ئىبنى ئۆمەر رەزىيەللاھۇئەنھۇنىڭ مۇنداق دېگەنلىكى رىۋايمەت قىلىنىدۇ، پېغەمبەرئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: **ھىجامە قىلدۇرماستىن گەردىنىڭ چېچىنى ئالدۇرۇۋېتىش مەجۇسىلەرنىڭ قىلىقىدۇ**. سۇنەن ئەبۇ داۋۇدتا، ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇئەنھۇ بىر كېچىك بالىنىڭ بېشىنىڭ چېچىدىن ئىككى دۈگۈلەكىنى قويۇپ قالغان يېرىنى ئالدۇرۇۋەتكەنلىكىنى كۆرۈپ: بۇ دۈگۈلەكىنى ئالدۇرۇۋېتىڭلار ياكى قىسقا راتقۇۋېتىڭلار، بۇ يەھۇدىلارنىڭ بەلكىسى دېدى. ئىمام مىۋەزىي مۇنداق دەيدۇ: مەن ئابدۇللاھنىڭ دادىسى، ئەممەد ئىبنى ھەنبەل رەھىمەھۇللاھدىن، گەردەننىڭ چېچىنى ئالدۇرۇۋېتىش توغرىسىدا سورىغان ئىدىم، ئۇ: بۇ مەجۇسىلارنىڭ قىلىقى، **كىمكى يات بىر قەۋمگە ئوخشىۋالدىكەن، ئۇ كىشىمۇ شۇلاردىن ھېسابلىنىدۇ** دېگەن.